

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Orator Christianvs Caroli Regii E Societate Iesv

Reggio, Carlo

Romæ, 1612

In Quadragesimæ concionibus quomodo se gerat. cap. 18.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68672](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68672)

centrit, & si quidem male, inquirat causas, & adhibeat in
postremum remedia, si verò bene, notet modum quem deinceps
sit obseruaturus. Hac ratione ipse in dies seipso melior euadet.

*Quomodo se gerat Christianus Orator in Quadragesimalibus
Concionibus.* Cap. XLVI.

Vamuis ea quæ hactenus de Christiani Oratoris officio
dicta à nobis sunt, satis esse videantur, vt quisq; intelli-
gat quomodo se gerere debeat in concionibus Quadragesima-
lis ieiunij, placet tamen aliqua de his subijcere aliquantoidi-
stinctius. Cum enim magni laboris opus sit per quadraginta
dies in palestram, & in arenam singulis diebus descendere, &
spirituale certamen contra acerrimos hostes exercere, quàm
esset, vt tanto labori par etiam fructus responderet. Quemad-
modum autem Dux aliquis longa obsidione ciuitatem circum-
dans, aut arcem, & bellica tormenta continuo admouens, non
cessat quoad tandem expugnet, aut hostes sese dedant; ita
planè hæc spiritualis, & quotidiana obsidio, deberet tandem
flagitiosos profligare, & scelus à arcem euertere, vt Hiericon-
tina olim mœnia, vbiis Sacerdotum personaribus corruerunt,
frustra alioqui laboratum, frustra sudatum, si scelus quod ex-
pugnandum fuerat, finita obsidione, vt ante grassetur, &
regnet. Et sanè non tam mirandum quam dolendum est, cum
sæpè vna in ciuitate multi occupentur, verbi Dei satores, su-
doribus eorum tam multis, paucos manipulos in horreum
Domini comportari. Nimirum verendum est vehementer, ne
non solum in causa sit obstinatio auditorum, sed & Conciona-
torum inepti, inanis gloria, pecuniarum cupido; dum sui cõ-
modi, & plausus, & concionis frequentanda causa, magis ea
prædicent, quæ curiosis auribus satisfaciant, quam ad odium
malæ vitæ, & morum correctionem adducant. Deniq; aliqui
sine spiritu, sine zelo, sine charitate loquuntur. Ne igitur diui-
ni verbi pereat fructus, & Concionator loco mercedis, quam
sperare debuerat, seueram loci male occupati, talentiq; si non
absconditi, at proiècti rationem reddat Deo, molestum videri
non debet, si summa quadam capita, in vnum locum congesse-
ro, & in memoriã reuocauero. Antè omnia finis, & scopus de-
signandus, & statuendus, ac penitus figendus antè oculos est.
Modo comparauit Concionatorem in quadragenario opere
Duci obsidenti arcem, iquar nunc similem dicere artis medica
studiofis,

Finis, ac in-
tentio.

audiosis, qui post absoluta studia in aliquo Nosocomio agrotorū curam suscipiunt, quos scimus non eodem omnēs cōsilio ad hoc opus moueri. Aliqui enim ea mente, nec quicquid est negotij, & laboris assunt, ut empiricam medicinam addiscant, ac p̄ceptionibus artis experimenta & vsum adiungāt. Alij verò lucri cupiditate ducti, vel studio sui nominis celebrandi: Nonnulli deniq; sola Dei charitate impulsī, ac proximorum: ut Deo videlicet gratum aliquod officium exhibeant. Sane primi dum experientiā consecantur periculo sapē alieno discunt, & plurimum aliquando sunt mortis quam vitæ causa. Medici, qui lucrum, vel simile quid sibi proposuerunt, satis habent si cantilenas quasdam, & ineptos aphorismos recinant, qui parum ad valetudinē conferunt, ad ostentationem verò doctrinæ, lucrumq; non parum: At vltimi, qui Deum vnum intuentur, cuius solo amore, & salutis fratrum mouentur, diuigenti studio in opus incumbunt, sedulo morborū naturam & causas inuestigant, accuratē diuersa, efficaciq; adhibent medicamenta, sibiq; demum non parcunt, ut agrum sanent.

Idem euenire Cōcionatoribus potest. Aliqui valde imperiti ad hoc tam graue munus, quasi ad exercitamenta, & progymnasmata, ut fieri solet in declamatoria disciplina, nihil de animarum fructu cogitantes accedunt. Quibus verò lucri cupiditas, aut auræ popularis ambitio cordi est, id modo quod habent in votis assequantur, optimē sibi concionandi munere functi videntur, neque sanitatem valde curant, neque remedia apta, & efficaciq; conquirunt, & applicant, contenti sunt generalibus dictis, & auribus permulcendis intenti, leorum more, qui in foro circulos habent. In hoc ergo quadraginta dierum curriculo, vnum sibi Christianus athleta proponat, studiū scilicet alienæ salutis, & gloriā præpotentis Dei, hæc vna illius meta, vnaq; palma sit, existimet ad quam mittitur ciuitatem, Hierosolymitanā piscinæ illi esse persimilem, in qua iacebat multitudo magna languentium, cæcorum, aridorum expectantium aquæ morum. Se verò tanquam Angelum à Deo destinatum ad commouendas aquas, ac proinde, sese instar Angelus cuiuspiam ad hoc munus obeundum adornet, ac instruat, magna animi summissione, in spem veniens fore, ut non vnum aliquem, uti illa piscina, sed multos, & quidem ex periculosis & grauissimis peccatorum morbis ereptos, in veram sanctitatem, hoc est in gratiam Dei restituar. Itaque sese offerat, tradatq; penitus Deo; eius opem impleret: contestetur nihil se,

hil se, nisi ipsum velle querere, nihil nisi animarum salutem, nullo modo se, aut commoda sua.

Ante Quadragesimam commentationes spirituales

Cap. X. I. X.

Maximè conducet, vt antequam conciones aggrediatur, per aliquot dies ab alijs curis, ac studijs vacuus sese, commentationibus dedat spiritualium exercitationū, quæ ad renouationem spiritus valere possint, & ad deuotionis spiritū excitandum tendant. Cuiusmodi essent Primo meditationes, quæ ad sui notitiam eū iuuent, suorumq; defectū, ac perturbationum cognitionem, vt corā Deo seipsum accuset, ac imparem tanto muneri confiteatur, & doleat ex animo, quod in via spirituali, quam alios vult docere, tam parum ipse profecerit; deinde poterit aliqua ex his quæ in principio primæ partis à nobis proposita sunt animo versare, ad illustrandum intellectum, & voluntatem inflammandam: de officij huius dignitate, ac partibus de recta intentione, de zelo animarum, de amore erga Christum, deq; alijs virtutibus quas enumerauimus, & erga Deum, & erga próximos. Deq; prudentia in omnibus tenenda, de qua actum est in tertia parte. Hac ratione animum à noxijs affectibus purget, vt spiritu sincero loquentem Deum audiat in corde suo: spiritum rectum innouet zelo gloriæ Dei, zeloq; salutis animarum muniat; opem à Deo exposcat ad tantum ministerium ritè obeundum, ipse prius sibi prædicet quam alijs, à Deo discat ipse priusquam doceat, illuminetur antequam alios illuminet. Ita plerosque sanctorum fecisse legimus. Greg. Naz. in quadam sua ad populum oratione: Non sum, ait, Baptista, ex heremo tamen venio. Christus ipse aggressurus suam prædicationem secessit prius in desertum locum, vbi ieiunijs, & orationibus per quadraginta dies ac noctes vacauit, vbi tacebat ore, sed instruebat opere, & quicquid verbo dicturus erat, prædicabat exemplo. Tertio curret ante Quadragesimæ tempus paratas habere omnes conciones accuratè, ac diu expensas, adhibita tempestiuè diligentia, ne opus sit in ijs parandis in ipsa Quadragesima laborare. Nam quotidianus dicendi labor, & studium meditandi ea quæ in promptu sunt (nisi velit oneri succumbere) nequaquam spatium concedunt inueniendis de nouo, ac disponendis quæ prius non excogitarit, ac di-

Conciones
sint paratæ, &
quales.